PETROSKOPET

NYHETER FRA NORSK OLJEMUSEUM ÅRGANG 13, 2. UTGAVE DESEMBER 2011

NORSK OLJEMUSEUM

Verdensstjerne til oljemuseet

Illustrasjon: Ester van Hulsen

For 47 millioner år siden levde det en liten ape i jungelen i det som i dag er Tyskland. Nå er hun kjent som fossilet Ida – og er et av verdens mest berømte fossiler. I mars 2012 kommer hun til Norsk Oljemuseum!

Utstillingen "Apejenta Ida" er produsert av, og har til nå vært vist på Naturhistorisk museum i Oslo. Historien om apejenta Ida har vært en braksuksess og Naturhistorisk museum melder om en massiv publikumstilstrømning. Nå skal Ida ut på vandring og første stopp er Stavanger og Norsk Oljemuseum.

Vi ser fram til å kunne presentere en virkelig unik utstilling – en utstilling som er både spennende og annerledes. Og – det er ikke hver dag det kommer en skikkelig verdensstjerne på besøk til Stavanger, så her gjør vi klar til storinnrykk av vitebegjærlige i alle aldre! Dørene til utstillingen åpnes i midten av mars og det blir anledning til å bli bedre kjent med Ida og hennes verden fram til oktober.

Det verdensberømte fossilet Ida.
Foto: Per Aas/Naturhistorisk museum, UIO

Stavanger, desember 2011
Finn E. Krogh
Direktør

Verdensstjernen Ida!

Det er alltid et mål for virksomheten vår å presentere utstillinger som forener kunnskapsformidling med bruk av eksempler og dramatiserte fortellinger som skaper økt interesse og engasjement omkring museets tilbud. Sist vi klarte dette med suksess var med utstillingen «Dødelige dinosaurer» i 2004: Det førte til interesse for temaet og et betydelig oppsving i besøkstallet. Nå prøver vi igjen med «Apejenta Ida» – historien om et lite apefossil som ble en verdensstjerne.

Og nok en gang er det Jørn Hurum, «dinosaurforskeren» fra Naturhistorisk Museum i Oslo, som leverer varene. Hans ervervelse og presentasjon av apefossilet – som han døpte «Ida» etter sin datter – gikk sin seiersgang over hele verden da det ble lansert for fagmiljøer og verdenspresse i mai 2009. Nå kommer utstillingen til oljemuseet.

Så kan dere spørre om relevansen i koblingen mellom dinosaurer og apekatter – og norsk olje- og gassvirksomhet? Når det gjelder dinosaurene blir de ofte brukt som en spennende tidsreferanse til geologiske perioder som faller sammen med dannelsen av olje- og gassreservoar i Nordsjøen. Ida er av litt nyere dato. Likevel ser vi på denne utstillingen som en naturlig og populærvitenskapelig forlengelse av vår naturhistoriske fortelling – som involverer jordens geologiske og biologiske utvikling gjennom millioner av år. Hvis publikum kjenner sin besøkelsestid vil kanskje 2012 bli det første året vi opplever å ta imot 100.000 gjester?

Stavanger, desember 2011

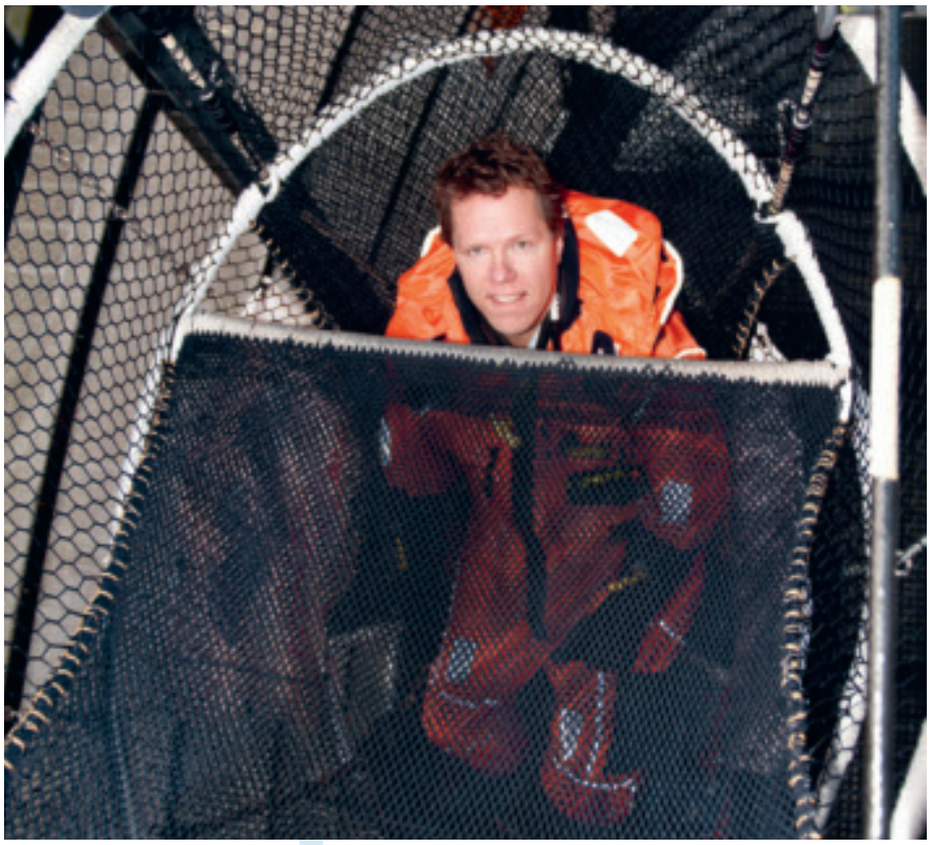

Prosjektleder i Kulturminne Statfjord Gunleiv Hadland i redningsstrømpen på museet.
Denne redningsstrømpen er gitt av Viking Life-Saving Equipement. Foto Shadé Barka Martins/NOM

Det enkleste er ofte det kjekkeste

Rømningsvei gjennom en strømpe av tauverk er en oppfinnelse kjent for mange. Alle plattformer på norsk sokkel har den og flere høyhus og hotell har installert redningsstrømpe som alternativ evakueringsvei.
I 1986 var dette derimot et helt nytt og spennende konsept. Selantic i Sogn og Fjordane skal ha æren for oppfinnelsen, Statoil så potensialet og gikk inn med økonomisk støtte til videreutvikling og teststedet var Statpipeplattformen 16/11 S. I dag er strømpen en del av Kulturminne Statfjord – en verdig representant for utviklingen av sikkerhet på feltet.

Første utgave var en slags stram strømpe uten sperrer. Den ble utprøvd fra bybroen i Stavanger hvor en kraftig mann og en liten, slank dame var forsøkskaniner.
Mannen hang fast og måtte jobbe for å komme ned, mens damen rutsjet rett igjennom og i sjøen. Det var aldri farlig, men noe måtte gjøres.

Resultatet ble et langt rør av notverk spent ut med ringer av galvanisert stål godt dekket med tau, plassert med vel en meters mellomrom. Inne i strømpen er det mellom hver ring knyttet et notstykke på skrå som virker som et sklibrett for dem som skal ned. I enden på hvert sklibrett er det festet en spiralfjør som holder nettet utspent i stålringen.
For å komme ned hopper en ned i strømpen og aker ned sklibrettet, vrir kroppen forbi fjøren og faller ned på neste brett i en ren slalåmteknikk.

Den største fordelen med evakueringsstrømpen er at den kan brukes av alle, uansett kroppsbygning, trening eller instruksjon – og enda bedre – alle uansett fysikk og alder, kan prøve den på Norsk Oljemuseum.

«Sort Gull» – Nytt undervisningsopplegg

Engasjerte elever under pressekonferansen. Foto: Shadé Barka Martins/NOM

Med utgangspunkt i utstillingen «Oljen i økonomien» og kompetansemål innen samfunnsfag på ungdomsskolen, har vi i høst laget et nytt undervisningsopplegg.

Samtidig som vi ønsker at elevene skal få et faglig utbytte, er det viktig at de blir engasjert i prosessen.

Økonomiutstillingen – et nyttig verktøy i forberedelsen til pressekonferansen. Foto: Shadé Barka Martins/NOM

Derfor har vi valgt å lage et rollespill. Spillet startes med at klassen får vite at det er funnet et nytt oljefelt i nordområdet, og det skal være en pressekonferanse angående dette om 45 minutter. Operatørselskapet som har gjort funnet er et lite og nytt selskap.

Klassen blir delt inn i fem grupper hvor fire av gruppene velger en leder til panelet, mens resten av gruppen fungerer som rådgivere. Den siste gruppen er journalister. Etter pressekonferansen har vi en oppsummering hvor vi går igjennom eventuelle misforståelser og ting som ikke har kommet frem under gjennomføring.

Målet med rollespillet er at elevene skal sitte igjen med en forståelse for hvordan et nytt oljefunn påvirker oss, spesielt med tanke på økonomiske ringvirkninger.

En viktig del av selve utviklingsprosessen har vært å la en gruppe elever teste tilbudet. En klasse fra Kannik ungdomsskole fikk prøve seg på «Sort Gull», og vi fikk mange gode og konstruktive tilbakemeldinger som har ført til forbedringer.

«Sort Gull» tilbys nå til skoler, og bestillinger til undervisningsopplegget kan gjøres fra januar 2012 ved å kontakte rolf@norskolje.museum.no

B

Returadresse
Postboks 748, Sentrum, N-4004 Stavanger

DISTRIBUERT AV POSTEN NORGE
NORGE P.P.

Museumsbutikken – butikken med det lille ekstra

Ta en tur innom museumsbutikken neste gang du er på utkikk etter noe spesielt. Butikken er ikke stor, til gjengjeld er den svært innholdsrik.

Museumsbutikken har en rød tråd gjennom vareutvalget. Det reflekterer museets utstillinger; geologien med stein, industrien med stål, olje og gass med plast. Innenfor disse rammene er det masse spennende produkter å velge mellom. Vi har valgt å ta inn fargerike varer til hjemmet, artige smykker, tekniske, vitenskapelige og morsomme leker samt et stort utvalg av steiner og fossiler. Forskjellig litteratur om petroleumsindustrien selger vi også, både til barn og voksne. Av bøkene vi har fått inn i høst kan vi nevne "Til kongen med fagbrev" av Gunnar Berge og "Olje" i serien Faktaløve til barn. Den vanskelige gaven til mannen kan du finne hos oss.

Butikken fører et godt utvalg av ting du ikke finner mange andre steder. Vi importerer varer direkte fra leverandør, blant annet det populære merket "Pylones" fra Frankrike. Butikken har åpent i museets åpningstider. Har du glemt en gave til søndagsbesøket er det bare å komme innom!

Oversiktsbilde over butikken. Foto: Shadé Barka Martins/NOM

Som en av våre tilhengere på Facebook skrev: "… kom dokker te Oljemuseet, her e der møje fint, kjekt og kanskje anderledes!"

Fargerike varer fra Pylones.
Foto: Shadé Barka Martins/NOM

Årets julegaveidé – DVD "Olje".
Foto: Shadé Barka Martins/NOM

VI ØNSKER ALLE EN GOD JUL!

Åpningstider hos oss i julen Alle dager 10 - 16. Søndag 10-18.
Julaften, 1. juledag, nyttårsaften og 1. nyttårsdag stengt.

I museumsbutikken finner du flotte gaver som vil glede mann som kvinne, liten som stor!

Redaksjonen: *Geir Mossige Johannesen, Finn E. Krogh, Ine Ness Karlsen, Siri Vinje, Trude Meland og Paul Hogstad*
Layout: *Melvær & Lien*
Trykk: *Kai Hansen Trykkeri*
Utgitt av: *Norsk Oljemuseum*
Adresse: *Postboks 748 Sentrum N-4004 Stavanger*
Web: *www.norskolje.museum.no*
Telefon: *+47 51 93 93 00*
Fax: *+47 51 93 93 01*
E-post: *post@norskolje.museum.no*